

Житомирський дошкільний навчальний заклад № 70

ЛОГОПЕДИЧНИЙ ЗОШИТ

для дітей з ЗНМ I-II рівня

Житомир - 2023

Схвалено педагогічною радою
Житомирського дошкільного навчального закладу № 70.
(27 листопада 2023р., протокол № 2)

Укладач: Хромова І.Г., вчитель-логопед ЖДНЗ №70

Рецензент: Нікон Т.Є., завідувач ЖДНЗ №70

В зошиті міститься матеріал до кожної лексичної теми згідно тематичного планування. Завдання, запропоновані для дітей, допоможуть розвинути фонематичний слух, збагатити словниковий запас, розвинути граматичну структуру мовлення, зв'язне мовлення та дрібну моторику.

Зошит розроблений для педагогів та батьків і призначений для індивідуальної роботи з дітьми, які мають порушення мовлення.

Порушення мовлення – достатньо поширене явище серед дітей. Причини цих порушень різноманітні. Одні з них зникають з віком, інші потребують незначної допомоги логопеда та батьків. Діти з більш складними вадами потребують довготривалої систематичної допомоги логопеда у спеціалізованих групах дошкільного закладу. Як показує досвід, успіх корекційної роботи залежить не тільки від логопеда, але й від батьків.

Цей логопедичний зошит допоможе батькам дітей зі складними вадами мовлення в організації роботи вдома. У посібнику наведено велику кількість малюнків, підібраних у певній послідовності.

Головною метою завдань є:

- розвиток фонематичного сприймання;
- збагачення словникового запасу;
- розвиток граматичної структури мови;
- розвиток зв'язного мовлення;
- розвиток дрібної моторики

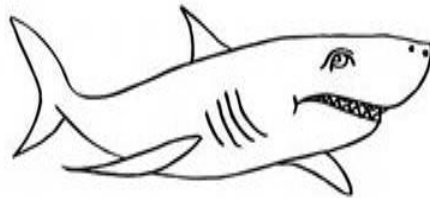
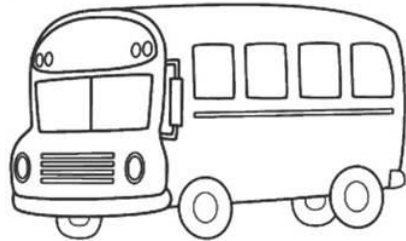
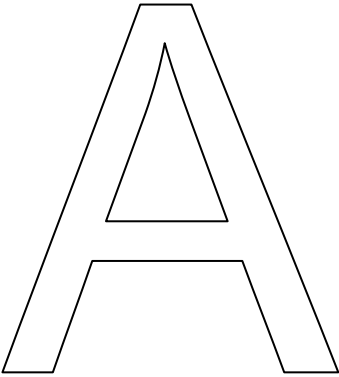
Рекомендації для батьків.

Якщо ваша дитина користується окремими словами, ви повинні знати:

- 1.Розмовляти з дитиною треба чітко, промовляючи кожне слово. Використовувати прості речення (зразок у зошиті).
- 2.Спочатку дитина накопичує пасивний словник, потім активний.
- 3.Спонукає дитину до розмови, використовуючи кольорові картинки у зошиті.
- 4.Називати картинки, ділити слова на склади, при цьому можна плескати у долоні або підкидати м'яч на кожен склад, тощо.
- 5.Розвивати дрібну моторику, використовуючи гімнастику для пальців, фарбування малюнків.
- 6.При потребі пояснюйте і допомагайте виконувати завдання.
- 7.Підтримуйте і хваліть дитину навіть за незначні успіхи.
- 8.Заохочуйте дитину і радійте успіху разом із нею.

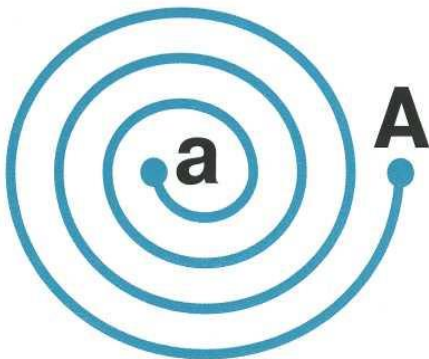
I. Звук [А], буква «А»

- Зафарбувати букву «А».
- Назвати та розмалювати картинки.

II. Голосова вправа «Клубочок»

- Проведи пальчиком від зовнішнього кінчика до внутрішнього, довго промовляючи звук – намотай клубочок.
- Проведи пальчиком від внутрішнього кінчика до зовнішнього – розмотай клубочок.

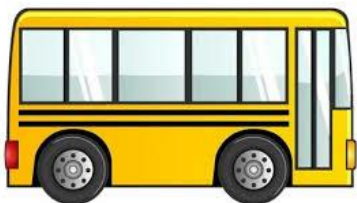
III. Промовляти речення

У Аліни апельсин.
Аліно, дай апельсин.

У Аліни ананас.
Аліно, дай ананас.

Це автобус.
Автобус їде.

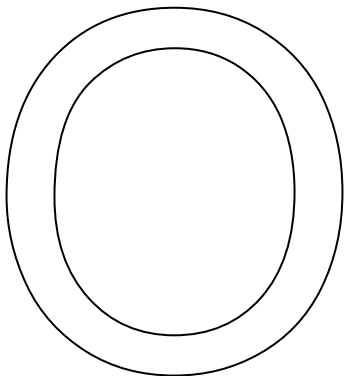
III. Лексична тема «Дитячий садок»

Роздивись картинку. Придумай імена дітям.

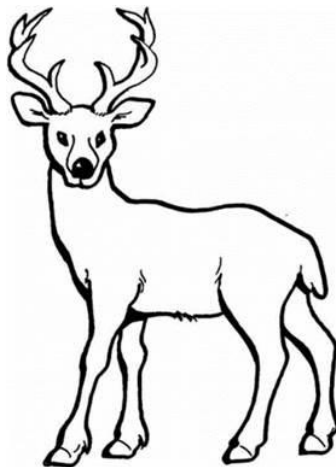
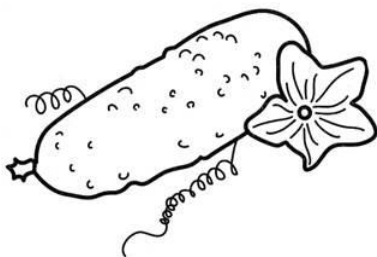
Розкажи, що вони роблять.

I. Звук [О], буква «О»

- Зафарбувати букву «О».
- Назвати та розмалювати картинки.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „Пальчики вітаються” - на рахунок „один, два, три, чотири, п'ять” по черзі з'єднувати пальці обох рук: великий з великим, вказівний з вказівним і т.д.

2. „Чоловічок” - вказівний та середній пальці правої, потім лівої руки „бігають” по столі.

3. „Біг наввипередки” - рухи попередньої вправи виконують обидві руки водночас.

4. Забавлянка „Пальчик - пальчик”:

Пальчик, пальчик, що робиш?

З оцим братком я кашу їх,

З оцим братком у ліс ходив,

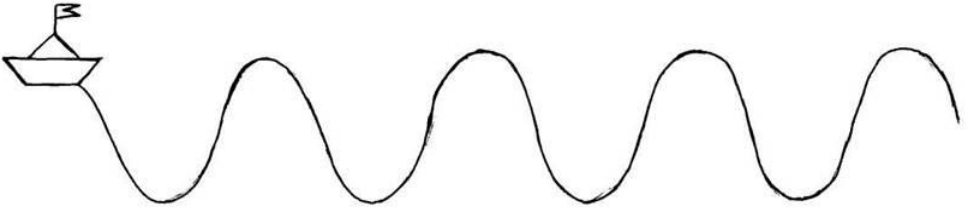
З оцим братком виводив спів.

З оцим братком я борщ варив,

Промовляючи слова, послідовно торкатися кінчиком великого пальця кінчиків інших пальців, починаючи з вказівного.

III. Голосова вправа «Човен»

Співати звук «О»

IV. Промовляти речення

Це Олесь.
У Олесья огірок.
Олесью, дай огірок.

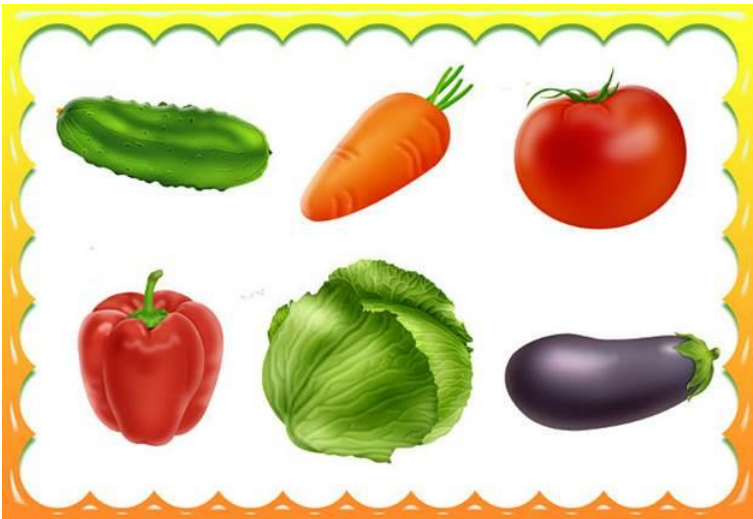

У Олесья олівець.
Олесью, дай олівець.

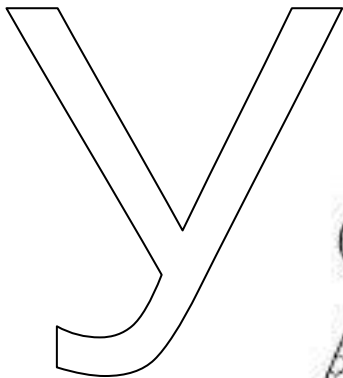

V. Лексична тема «Овочі»

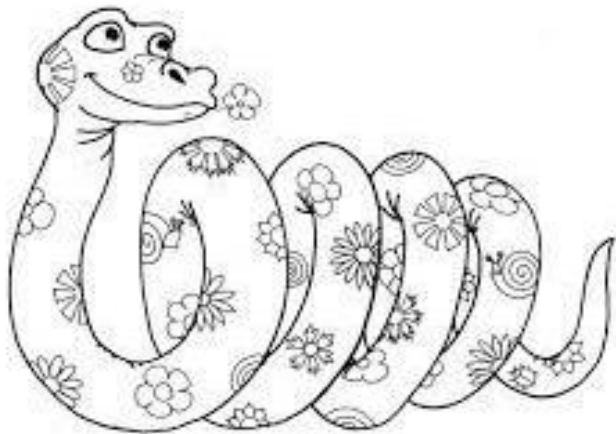
Роздивись картинку. Назви овочі.

І. Звук [У], буква «У»

- Зафарбувати букву «У».
- Розфарбувати удава.

ІІ. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „**Коза**” - витягнути вказівний палець та мізинець правої руки, потім - лівої.
2. „**Козенята**” — рухи такі самі, але вже обома руками, з'єднуючи їх.
3. „**Зайці**” - витягнути вгору вказівний та середній пальці, а великий, безіменний та мізинець стулити.
4. Забавлянка „**Білка**”

*Їде білка своїм возом
Каже: - Я підвезти можу
Лисичку - сестричку,*

*Горобчика, синичку,
Ведмедя товстоп'ятого
Ще й зайчика вухатого.*

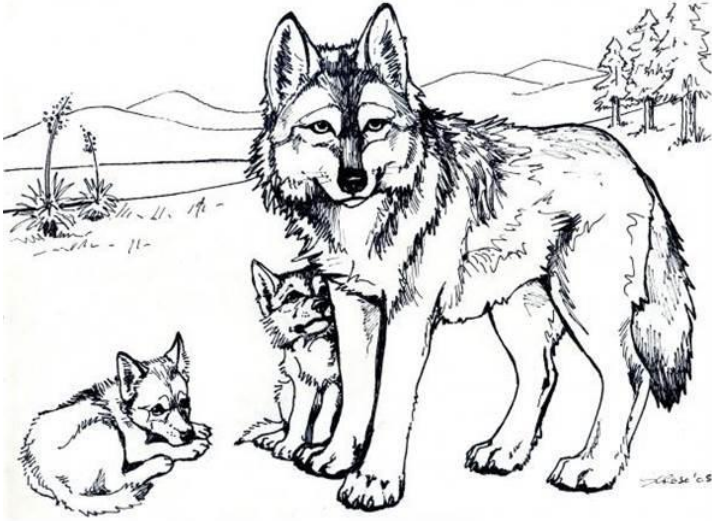
Дитина пальцями лівої руки згинає по черзі пальці правої руки, починаючи з великого пальця.

III. Голосова вправа «Вовча сімейка»

Як виє маленьке вовченя? – у-у-у-

Як виє старший брат маленького вовченя? – У-У-У-

Як виє страшний вовчище? – У-У-У-

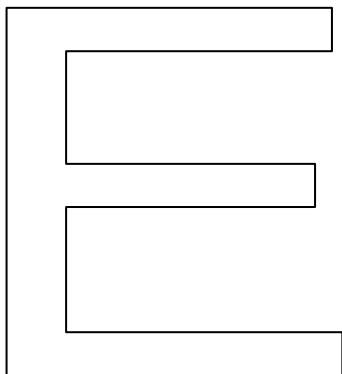

IV. Лексична тема «Фрукти»

Роздивись картинку. Назви фрукти.

I. Звук [Е], буква «Е»

- Зафарбувати букву «Е».
- Розфарбувати екскаватор.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „**Пташки**” - великий палець по черзі з'єднувати з іншими.
2. „**Гніздечко**” - стиснувши пальці обох рук, з'єднати їх у вигляді чашки.
3. „**Квітка**” - рух такий самий, але вже з розведеними пальцями.
4. Забавлянка „**Цей ось пальчик**”

Цей ось пальчик - мій дідусь,

Цей ось пальчик — мій татусь,

Цей ось пальчик - моя баба,

Цей ось пальчик — моя мама,

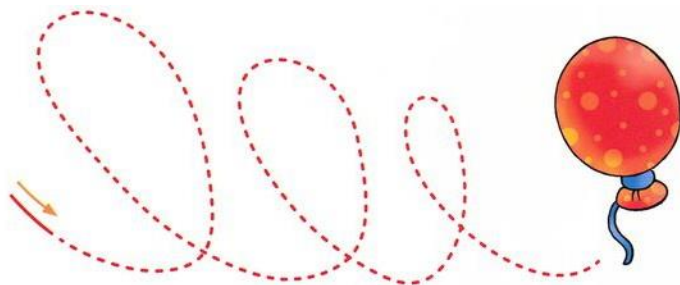
Цей ось пальчик - я.

От і вся моя сім'я!

Стиснувши пальці лівої руки в кулачок, діти слухають забавлянку і по черзі розгинають пальці, починаючи з великого.

III. Голосова вправа

Е

IV. Промовляти речення

Це Еля.
У Елі ескімо.
Еля їсть ескімо.
Ескімо солодке.
Елю, дай ескімо.

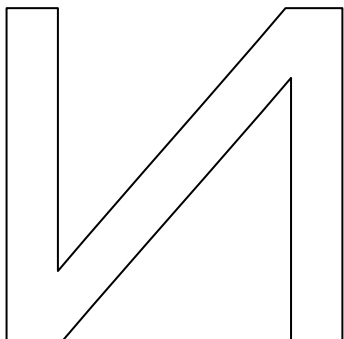
V. Лексична тема «Осінь»

Промовляти речення.

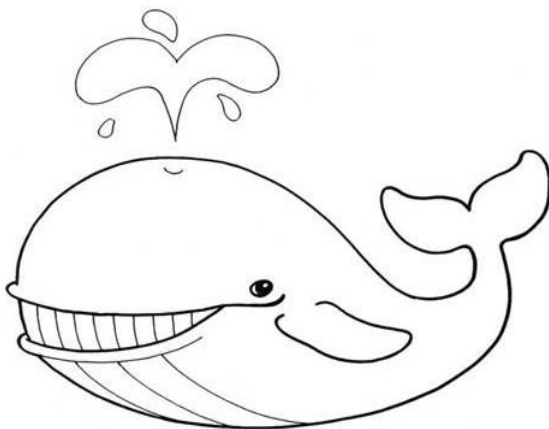

Це осінь.
Йде дощ.
Листя жовте.
Листя падає на землю.
Я бачу гриб.
Він під деревом.

I. Звук [И], буква «И»

- Зафарбувати букву «И».
- Розфарбувати кита.

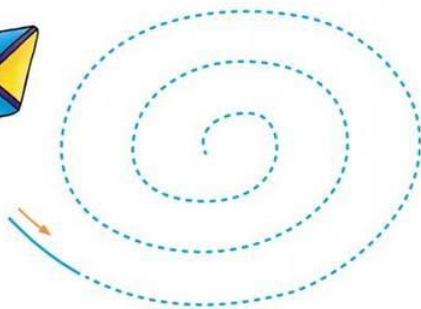
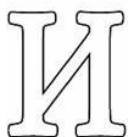

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків.

1. „*Бджола*” - вказівним пальцем правої руки, потім лівої робити колові рухи.
2. „*Бджоли*” - такі самі рухи, але вже обома руками.
3. „*Човен*” - пальці обох рук стиснути, спрямувавши їх уперед, з'єднати долоні й злегка розгорнути.
4. „*Сонячні промені*” - схрестивши пальці, підняти руки вгору й розвести пальці.

III. Голосова вправа

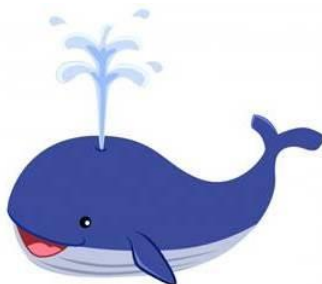
IV. Промовляти речення

Це бик.
Бик іде.
У бика роги.

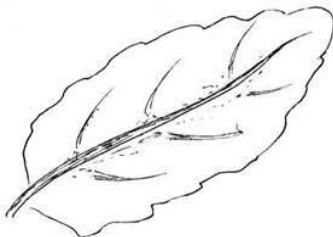
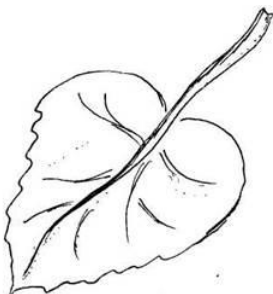
Це лис.
Лис спить.
У лиса лапи.

Це кит.
Кит пливе.
Кит великий.

V Лексична тема «Дерева, кущі»

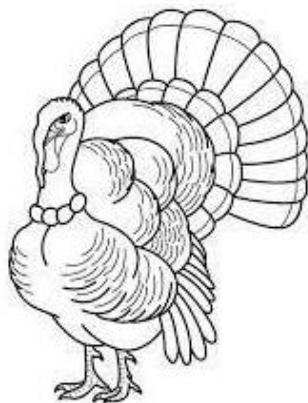
Розфарбувати листочки фарбами осені.

I. Звук [І], буква «І»

- Зафарбувати букву «І».
- Розфарбувати індика.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „Замок” - на рахунок „один” стулити долоні, на „два” - з'єднати в замок.
2. „Лисичка і зайці” - лисичка підкрадається: всі пальці повільно „крокують” по столу вперед; заєць тікає: пальці швидко рухаються назад.
3. „Павук” - зігнуті пальці повільно рухаються по столу.

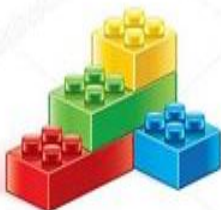
III. Голосова вправа «Клубочок»

- Проведи пальчиком від зовнішнього кінчика до внутрішнього, довго промовляючи звук – намотай клубочок.
- Проведи пальчиком від внутрішнього кінчика до зовнішнього - розмотай клубочок.

IV. Лексична тема «Іграшки»

Назвати іграшки.

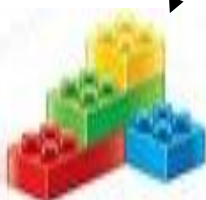
V. Промовляти речення

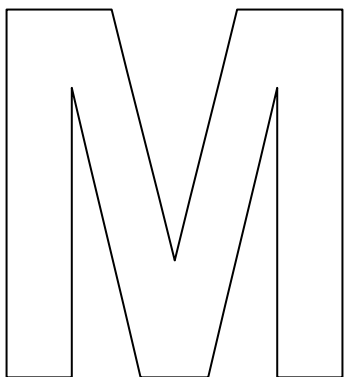
Це Інна.
У Інни іграшки.

Інна грається

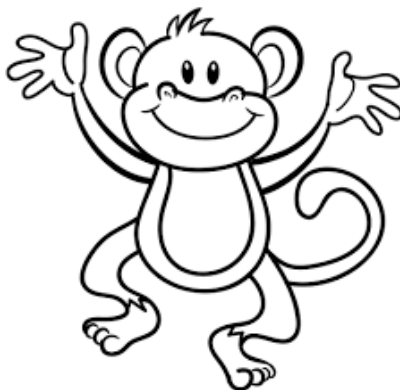
Інно, дай мені

I. Звук [М], буква «М»

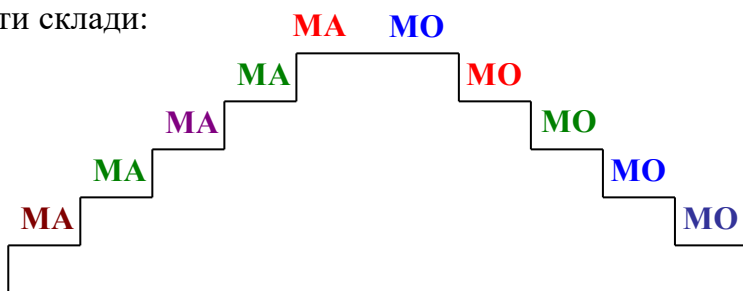

- Зафарбувати букву «М».
- Розфарбувати мавпу.

II. Вправи для розвитку голосу.

Співати склади:

III. Промовляти речення.

Це Марійка.
У Марійки ведмежа.
Марійко, дай мені ведмежа.

III. Назви, що зображено.

Це миша.
Вона сидить.
У миші сир.

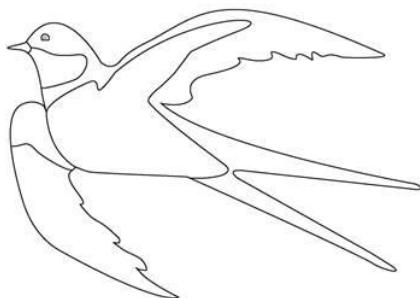
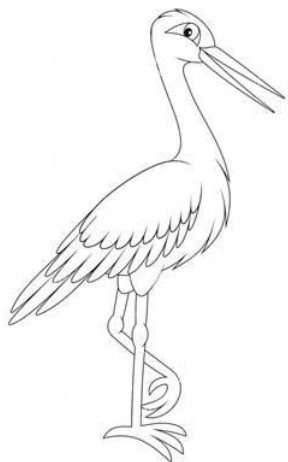
Це муха.
Вона літає.
Муха дзижчить.

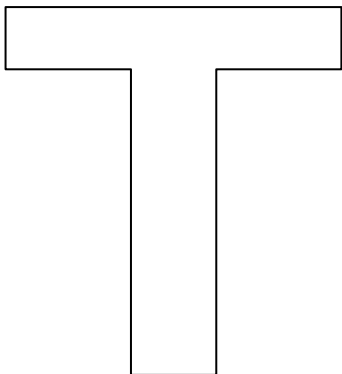
Це метелик.
Він сидить.
Він синій.

V. Лексична тема «Перелітні птахи»

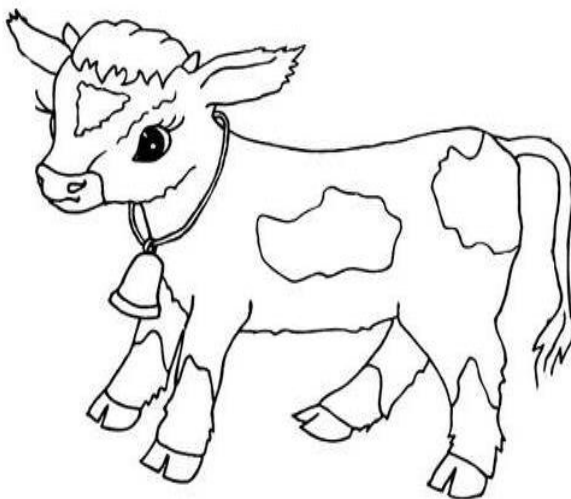
Розфарбувати картинки із зображенням перелітних птахів.

I. Звук [Т], буква «Т»

- Зафарбувати букву «Т».
- Розфарбувати теля.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „*Двоє розмовляють*” - стиснути руки в кулаки, великі пальці витягнути вгору й зблизити.
2. „*Стіл*” - праву руку стиснути в кулак, на неї покласти горизонтально ліву долоню.
3. „*Крісло*” — праву руку стиснути в кулак, а ліву - вертикально прикласти до неї.
4. „*Ворота*” — з'єднати кінчики середнього та безіменного пальців обох рук, великі пальці підняти вгору або сховати всередину.

III. Вправи для розвитку голосу.

Співати склади:

Та-Та-Та... То-То-То... Ту-Ту-Ту... Ти-Ти-Ти... Те-Те-Те

Покласти руку долонею на стіл, пальці розчепірити. Почергово відривати пальці від столу (починаючи з великого), водночас співати склади.

IV. Промовляти речення.

Це Толик.

У Толика є ... $\nearrow$
Толику, дай мені ... $\searrow$

V. Лексична тема «Хто як готується до зими?»

Ведмідь спить.

Лисиця полює.

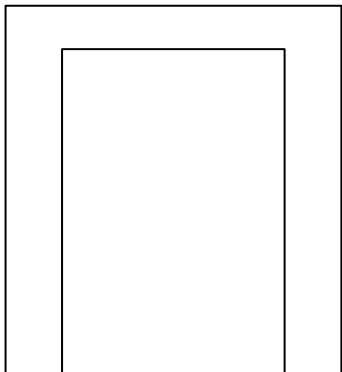
Білка запасає гриби та горіхи.

Засць стає білим.

Їжак спить.

І. Звук [П], буква «П»

- Зафарбувати букву «П».
- Розфарбувати папугу.

ІІ. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „Ромашка” - з'єднавши обидві руки низом долонь, розчепірити пальці.
2. „Тюльпан” - напівзігнуті пальці обох рук з'єднати, утворивши голівку квітки. На рахунок „один, два” згинати і розгинати зап'ястя.

ІІІ. Вправи для розвитку голосу

Співати склади:

Па-Па-Па... По-По-По... Пу-Пу-Пу... Пи-Пи-Пи... Пе-Пе-Пе

IV. Промовляти речення.

Це Павлик.

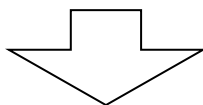
У Павлика є ...
Павлику, дай мені...

V. Лексична тема «Свійські тварини»

Промовляти:

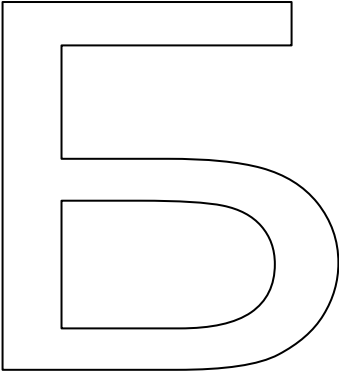
Я бачу...

віслюка корову вівцю свиню козу коника

I. Звук [Б], буква «Б»

- Зафарбувати букву «Б».
- Розфарбувати білку.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „*Равлик з вусиками*” - покласти праву долоню внутрішнім боком на стіл, підняти вгору вказівний та середній пальці й розчепірити їх.
2. „*Їжак*” - з'єднати долоні, спрямувати пальці вгору й розчепірити їх.
3. „*Кім*” - зігнути середній і безіменний пальці правої руки й притиснути їх до долоні великим пальцем; вказівний палець та мізинець злегка зігнути й підняти руку вгору.

III. Вправи для розвитку голосу

Співати склади:

Ба-Ба-Ба... Бо-Бо-Бо... Бу-Бу-Бу.... Би-Би-Би... Бе-Бе-Бе

IV. Промовляти речення.

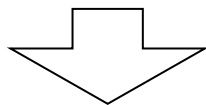
Це Богдан.
У Богдана є бублик.
Богдан їсть бублик.
Богдан сидить.
У Богдана чашка.
Богдан п'є чай.

V. Лексична тема «Свійські птахи»

Промовляти:

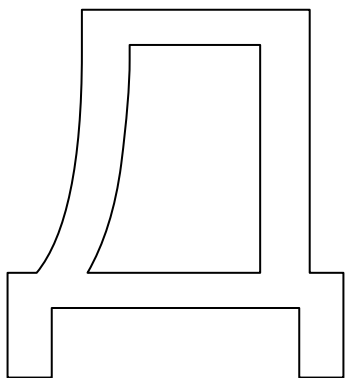
Я бачу...

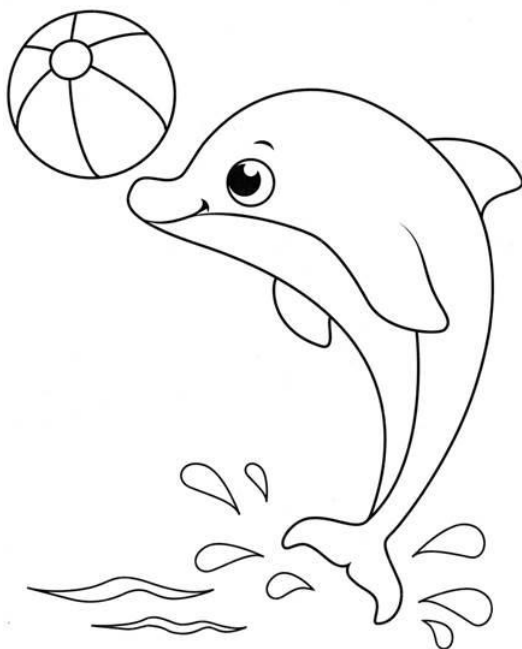
Курку
Гуску
Качку
Індичку

Це курка. Вона каже ко-ко-ко...
Це качка. Вона каже кря-кря-кря...
Це гуска. Вона каже га-га-га...
Це індичка. Вона каже бл-бл-бл...

І. Звук [Д], буква «Д»

- Зафарбувати букву «Д».
- Розфарбувати дельфіна.

ІІ. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

1. „Ножиці" - вказівний та середній пальці обох рук імітують стрижку волосся.
2. „Будинок" - з'єднати похило кінчики пальців правої руки та лівої.
3. „Діжка з водою" - пальці лівої руки стиснути в кулак, лишивши зверху дірку.
4. „Пожежник" - вказівний та середній пальці правої руки „біжать" по іграшковій драбинці.

III. Промовляти речення.

Це дуб.
Дуб великий.
На дубі листя.
Листя зелене.
Це Даша.
Даша біля дуба.

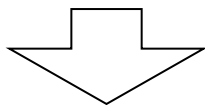

IV. Лексична тема «Меблі»

Промовляти:

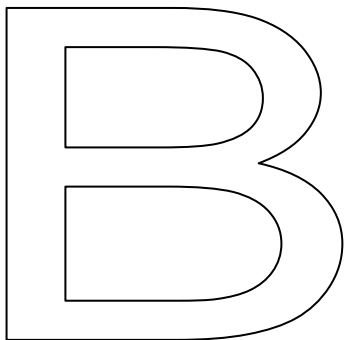

Я бачу...

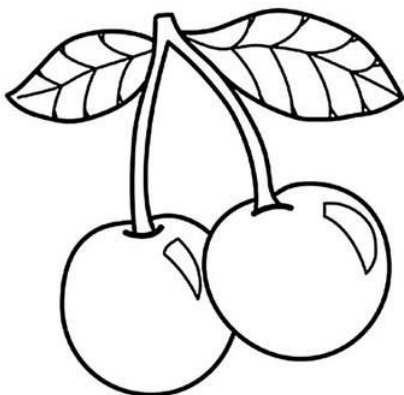

Крісло
Комод
Ліжко
Шафу
Стіл
Стілець

I. Звук [В], буква «В»

- Зафарбувати букву «В».
- Розфарбувати вишні.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків «Доброго ранку, привіт, Іванко»

Пальці зімкнуті, злегка розчепірені, долоні з'єднані.

- **Доброго ранку, привіт, Іванко** (перехрещуються великі пальці).
- **Доброго ранку, привіт, Степанко** (перехрещуються вказівні пальці).
- **Доброго ранку, привіт, Сергійко** (перехрещуються середні пальці), тощо (всі пальці).

III. Вправи для розвитку голосу.

Співати склади:

Ва-Ва-Ва... Во-Во-Во... Ву-Ву-Ву... Ви-Ви-Ви... Ве-Ве-Ве

Покласти руку долонею на стіл, пальці розчепірити. Почергово відривати пальці від столу (починаючи з великого), водночас співати склади.

IV. Промовляти речення.

Це Валя.
У Валі вода.
Валю, пий воду.
Валю, дай мені воду.
У Валі волошки.
Вони сині.

Валю дай мені волошки.

Валю, на вазу.

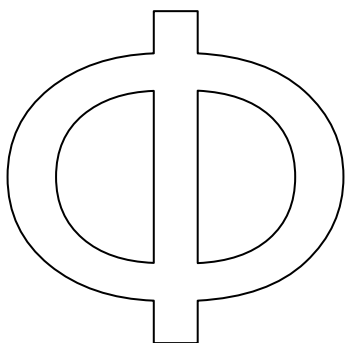
Волошки у вазі.

V. Лексична тема «Зима»

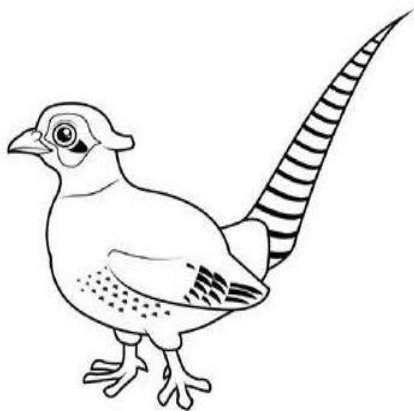
Розкажи, що бачиш на малюнку.

I. Звук [Ф], буква «Ф»

- Зафарбувати букву «Ф».
- Розфарбувати фазана.

II. Промовляти склади та слова.

Фа – **фа**ра

Фо – **фо**то

Фу – **фу**ра

Фе – **фе**н

Фи – **фи**и

Фо – **фо**кус

III. Промовляти речення.

Фара світить.

Фура їде.

Фен дме.

Фото на стіні.

Шафи стоять.

Веселий фокус.

Шафи стоять біля стіни.

Фура їде по дорозі.

На фото моя мама.

У фури є фари.

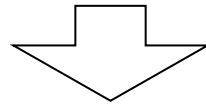
У мами є фен.

V. Лексична тема «Зимовий одяг та взуття»

Промовляти:

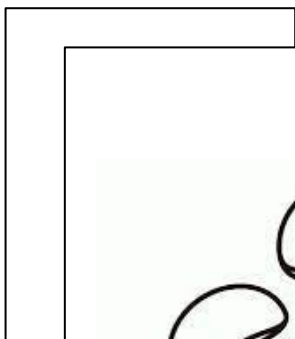

Я бачу....

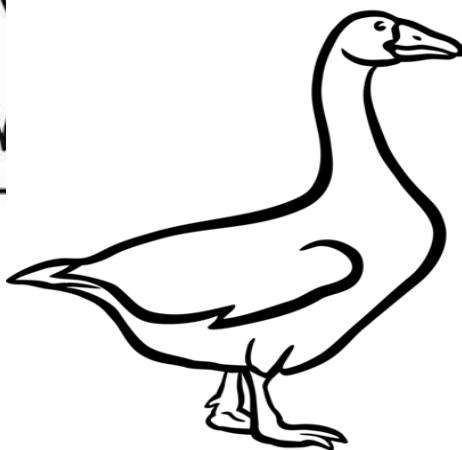

Чобітки
Шарф
Шкарпетки
Куртку
Рукавички
Шапку
Шубу

I. Звук [Г], буква «Г»

- Зафарбувати букву «Г».
- Розфарбувати зображення.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків «Щупальця восьминога»

Пальці стиснути в кулачки та розвернути до себе.
Слова промовляємо чітко.

- **Багато ніг у восьминога** (по черзі, починаючи з великого, випрямляють всі пальці – I позиція).
- **Всі вони йому потрібні** (пальці в зворотному порядку згинаються в кулак – II позиція).
- **Заміняють йому руки** (I позиція).
- **Дуже спритні** (II позиція) **вони** (кулачки повернути до себе і одночасно їх розкрити).

III. Назвати предмети.

IV. Лексична тема «Новорічне свято»

Роздивитися картинку, дати відповіді на запитання.

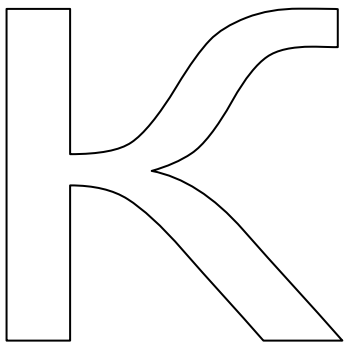
Яке свято зображено?

Хто прийшов до дітей?

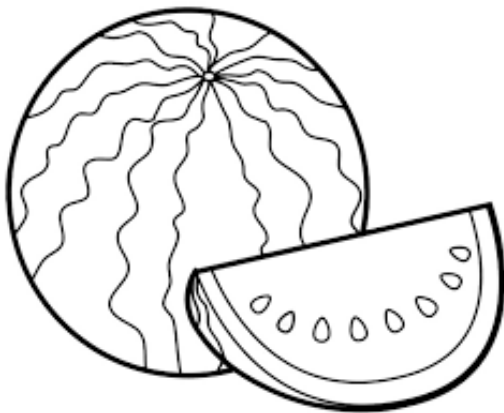
Що він приніс?

Розкажи про ялинку, що у тебе вдома.

I. Звук [К], буква «К»

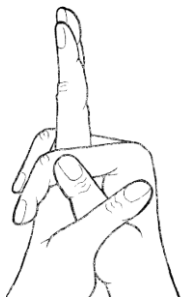

- Зафарбувати букву «К».
- Розфарбувати кавуна.

III. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків «Гойдалочка»

Пальці і долоні зімкнуті в міцний «замок».

- **Гойдалочка** (пальці правої руки випряміть, кисть напружено; пальці лівої руки зігнуті, міцно тримають кисть правої руки – I позиція).

- **Гойдалочка** (пальці лівої руки випряміть, кисть напружено; пальці правої руки зігнуті, міцно тримають кисть лівої руки – II позиція).

- **Гойдай мене** (I позиція).

- **Гойдай** (II позиція).

- **Братику Івасику**, (кисті обох рух зі зчепленими пальцями розвернути до обличчя і на кожне слово з'єднувати великі пальці подушечками).

- **Мене ти зустрічай** (з'єднати великі пальці так, щоб було видно нігті).

Гойдалочка,
Гойдалочка,
Гойдай мене, гойдай.
Братику Івасику,
Мене ти зустрічай.

III. Промовляти речення.

Це Катруся.
Вона поливає квіти.

Це кіт.
У кота клубочки.
Він лежить.
Кіт грається клубочками.

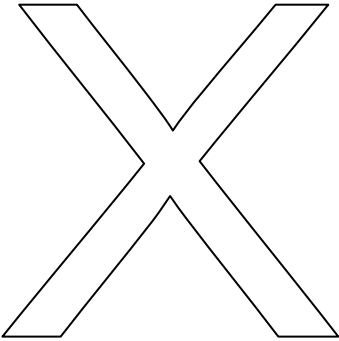
IV. Лексична тема «Казки».

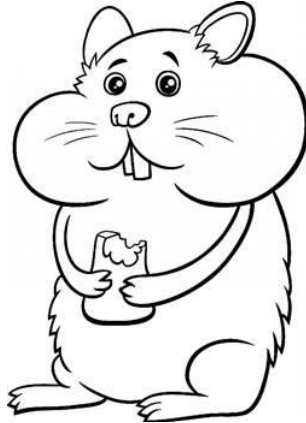
Назвати казки.
Який улюблений
персонаж у казці про
курочку рябу?
Хто не сподобався у
казці про колобка?
Хто посадив ріпку?
Яка казка улюблена?

I. Звук [X], буква «X»

- Зафарбувати букву «X».
- Розфарбувати хом'яка.

II. Промовляти склади та слова.

Ха – хата

Хо – хокей

Ху – хустка

Хи – лохина

III. Промовляти речення.

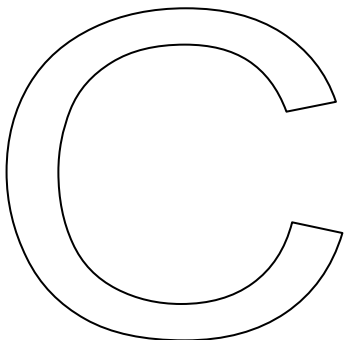
Це хата.
У хати є дах.
На даху лелека.
Біля хати є квіти.
Біля хати тин.
На тину сидить
півень.
Біля тину ходить
курка.

V. Лексична тема «Зимові свята»

Які зимові свята та знаєш?
Розкажи.

I. Звук [С], буква «С»

- Зафарбувати букву «С».
- Розфарбувати слоненя.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків «Великі і маленькі»

- Були маленькі ми (пальці зігнуті та притиснуті до долоні).
- Раптом стали великі (розвести пальці).
- Пустунчики, пустунчики (рух «ліхтарики»).
- А дружні які! (зчепити пальці обох рук в замок, долоні стиснуті).

III. Вправи для розвитку голосу та фонематичного слуху

- Співати склади:

Са-Са-Са, Су-Су-Су, Си-Си-Си, Се-Се-Се, Со-Со-Со,...

IV. Лексична тема «Зимові розваги»

Промовляти речення:

Надворі зима.
Випав сніг.

Це Семен.
Він їде на санчатах.

Це Світланка.
Вона їде на лижах.

Це Софійка і Славко.

Вони ліплять снігову бабу.

Надворі холодно.

У Славка тепла куртка.

У Софійки тепла шапка.

Снігурі не бояться морозу.

I. Звук [З], буква «З»

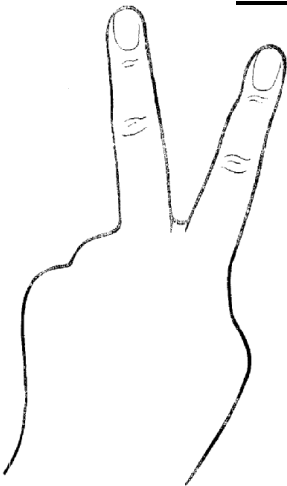

- Зафарбувати букву «З».
- Розфарбувати зозулю.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків «Баран»

- **Йшов баран по крутих горах** (вказівний та середній пальці обох рук імітують крок, решта пальців зігнуті і притиснуті до долонь).
- **Вирвав травку**, (пальці обох рук напружені, з положення «розведені в сторони» збираються до купи, торкаючись подушечками, рвуть травичку, виконується два рази).
- **Та й поклав на лавку** (кисті рук опускають на кришку столу).

Примітка. Баран може ходити і рвати травичку по горах-плечах, горах-колінах, ...

III. Промовляти речення.

Це зайчиха.
В неї зайченята.
Зайчиха велика.
Зайченята
маленькі.

Це зебра.
У зебри зебренья.
Зебра велика.
Зебренья маленьке.

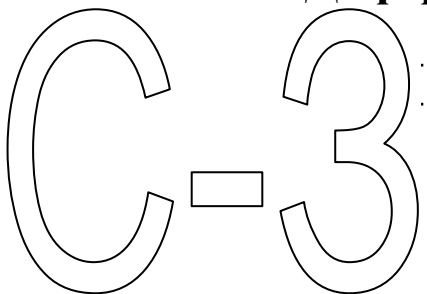
Це коза.
У кози козенята.
Коза велика.
Козенята маленькі.

IV. Лексична тема «Зимівля звірят»

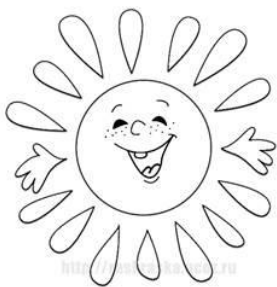
- Обведи кружечком тварину, яка взимку здобуває їжу:

I. Диференціація [З]-[С]

- Зафарбувати букви «С» та «З».
- Розфарбувати картинки.

II. Вправи для розвитку голосу та фонематичного слуху

- Співати склади:

Са-Са-Са – За-За-За

Зо-Зо-Зо – Со-Со-Со

Си-Си-Си – Зи-Зи-Зи

Зе-Зе-Зе – Се-Се-Се

III. Промовляти склади та слова.

Со – сова

Зо – зорі

Са – сад

За – заєць

Су – сумка

Зу – зуб

Си – сир

Зи – зима

Се – серце

Зе – зефір

Назвати предмети, побудувати речення.

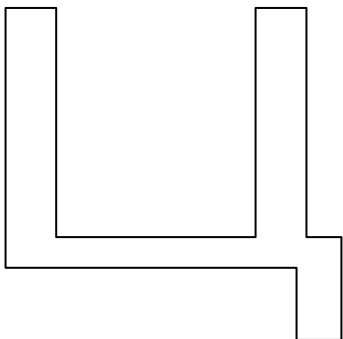

IV. Лексична тема «Зимуючі птахи»

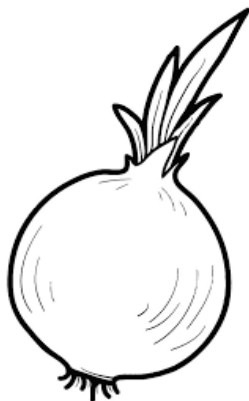
Назвати пташок. Розказати, як люди допомагають пташкам взимку.

I. Звук [Ц], буква «Ц»

- Зафарбувати букву «Ц».
- Розфарбувати цибулю.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків «Зозуля»

- **Летіла зозуля мимо саду**, (руки зігнуті у ліктях, перехрещені перед грудьми. Виконують хвилясті рухи від передпліччя до кінцівок пальців).

- **Поклювала** (верхня сторона лівої долоні розвернута, направлена вгору, пальці від себе; пальці правої руки зібрані в «пучку», чотири рази – на кожен склад торкаються лівої долоні, «пташка клює»).

- **Всю розсаду** (положення рук змінюється, виконуються ті самі дії, що й під час проговорювання слова «поклювала»).

- **І кричала: «Ку-ку!** (пальці імітують крик птаха – те, як вона розкриває та закриває дзьоб).

- **Мак** (стискаються пальці у кулак).

- **Розкривай один кулак»** (розкривають кожен кулак по два рази).

III. Промовляти речення.

Це цуценя.
Воно маленьке.
Цуценя сидить.

Це цап.
У цапа є роги.
Цап стрибає.

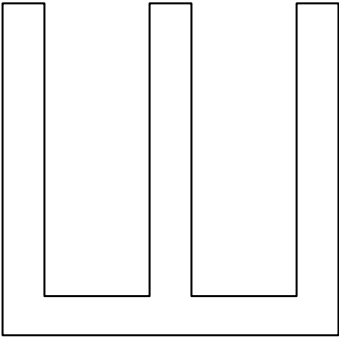
Це цвіркун.
Він співає та стрибає.

IV. Лексична тема «Чарівні слова»

Промовляти чарівні слова. Скласти з ними речення.

Будь ласка.
Дякую.
Доброго вечора.
Доброго ранку.
Добрий день.
До побачення.

I. Звук [Ш], буква «Ш»

- Зафарбувати букву «Ш».
- Розфарбувати шишку.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

- **Пальці витягнути ширше** (на ці слова пальці розчепірені, напружені).
- **Раз, два, три, чотири, п'ять** (на кожен рахунок прибирати у кулак по одному пальцю на обох руках, починаючи з великого і закінчуючи мізинцем).
- **Стиснути разом – три, чотири - і на місці танцювати.** (пальці розкриваються і виконують рухи «ліхтарики»).

- **На носок**, (подушечки мізинців зустрічаються, решта пальців, окрім великого, зігнуті, притиснуті до долонь).
- **Потім на п'ятку** – (зустрічаються подушечки великих пальців).
- **Дружно робимо** (торкаються подушечки мізинців).
- **Зарядку.** (зустрічаються подушечки великих пальців).

III. Промовляти речення.

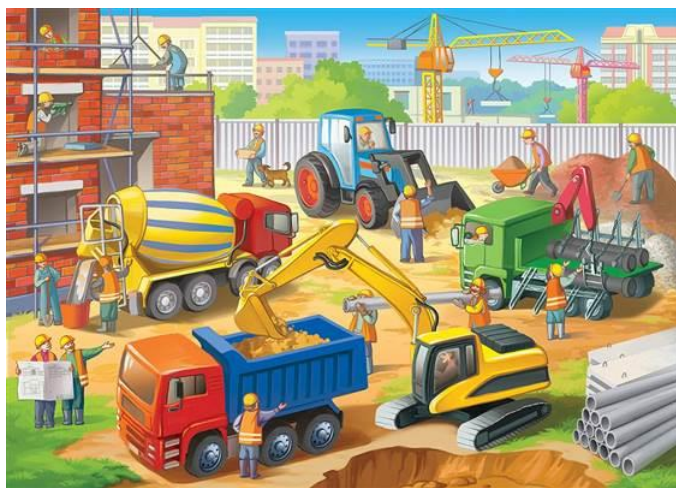

Це Шура.
У Шури є шапка та шарф.
Надворі зимно.
Шуро, вдягни шубу.

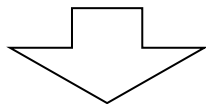
Шуба тепла.
У шубі буде тепло.

IV. Лексична тема «Будівельник»

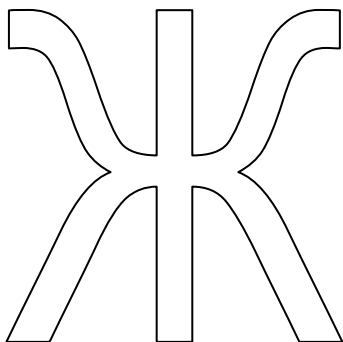
Я бачу....

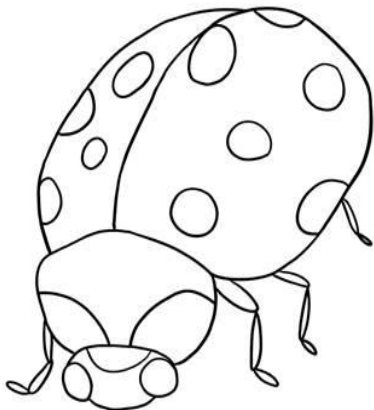
Машини
Трактор
Будівельників
Кран
Пісок

Будівельник везе пісок.
Будівельники будують дім.

I. Звук [Ж], буква «Ж»

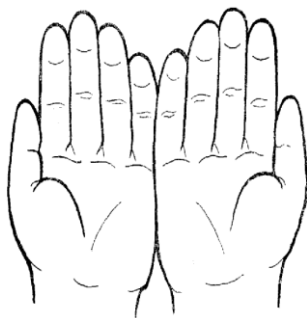

- Зафарбувати букву «ж».
- Розфарбувати жука.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

- Стала Марійка гостей запрошувати (долоні розкриваються як квітка, описуючи півколо, з'єднуючись ребром і мізинцями, пальці спрямовані від себе, лицьовий бік дивиться вгору).
- І, Іванко, прийди (великі пальці обох кистей рук діти одночасно згинають, торкаючись долонь, затримуючись в такому положенні).
- І, Степанко, прийди, (вказівні пальці роблять те саме).
- І, Сергійко, прийди, (середні пальці роблять те саме).

- І, Матвійко, прийди, (безіменні пальці роблять те саме).

- А, Микитко, (мізинці напружені та випрямлені).

- Ну, будь ласка! (згинають до долонь мізинці).

Потім кисті обох рук приймають початкове положення. Продовження віршика.

Стала Марійка гостей пригощати:

І Іванкові - пиріжок,

І Степанкові - пиріжок,

І Сергійкові – пиріжок,

І Матвійкові – пиріжок,

А Микиті – м'ятний пряничок.

III. Промовляти речення.

Це жук.
Жук сидить на квітці.
Квітка рожева.

Це жаба.
Жаба зелена.
У жаби лапи.
Жаба сидить на листочку.

Це жираф.
У жирафа довга шия.
Жираф жовтий.

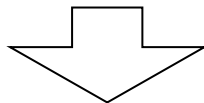
Це жолуді.
Жолуді ростуть на дубі.

IV. Лексична тема «Продукти харчування»

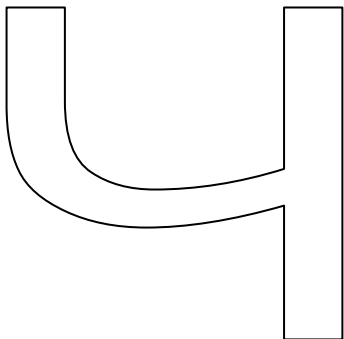

Я люблю їсти....

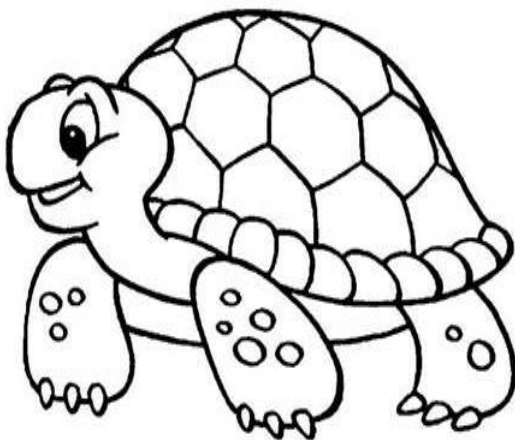

Булку, йогурт,
сир, молоко,
масло, яєчню.

I. Звук [Ч], буква «Ч»

- Зафарбувати букву «Ч».
- Розфарбувати черепаху

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

Середній палець – качка-тато, у тата голос низький. Безіменний палець – качка-мама, у мами голос лагідний. Мізинець – каченятко, у каченяти голос високий, пронизливий, тонкий.

Як качка-тато кричить? Басом: «Кря, кря...».

А качка-мама? Лагідно: «Кря, кря, кря ...».

А каченятко? Пищить: «Кря, кря, кря ...».

- Вказівні пальці зігнули у кільце та поклали і притиснули до великих пальців.

Подушечки середніх пальців і великих торкаються. Так крякає качка-тато голосно, зично: «Кря, кря, кря ...».

- При з'єднанні подушечок безіменних пальців і великих крякає качка-мама: «Кря, кря, кря ...».

- А коли працюють подушечки мізинців і великих пальців, крякає каченятко: «Кря, кря, кря, кря, кря, кря...» швидко тоненьким писклявим голосом.

ІІІ. Промовляти склади та слова.

Ча – чапля

Чо – чоботи

Чу – пікачу

Чи – чиж

Че – черв'як

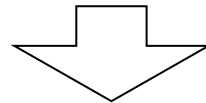
Ча – чашка

З кожною картинкою побудувати речення.

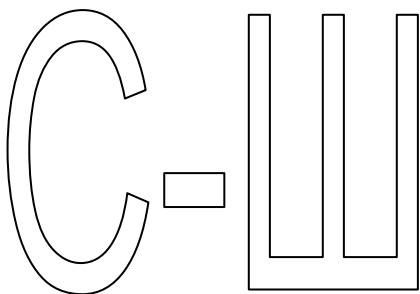
ІV. Лексична тема «Посуд»

У мене є:

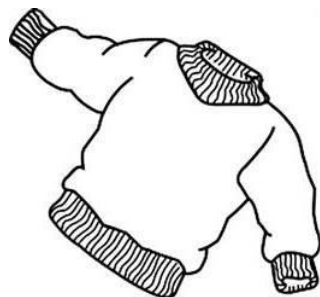

Чашка, чайник,
ніж, склянка,
виделка, ложка,
тарілка, каstrуля,
сковорідка.

I. Диференціація [С]-[Ш]

- Зафарбувати букви «С» та «Ш».
- Розфарбувати картинки.

II. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків

- Один, два, три, чотири, п'ять, будемо пальці (плескати в долоні).
- Розминать (пальці стиснути в кулаки).
- Це Ваня (показати великі пальці обох рук).
- Найсильніший, найтовстіший і великий (великими пальцями коливати в різні боки).
- Степанко треба нам для того, щоб показувати ним (великі пальці залишаються висунутими з кулака, а вказівні на обох руках ледь рухаються).
- А Сергійко, він найдовший, і стоїть посередині (витягають середні пальці з кулачків).

- А Матвійко, він безіменний, розпещений (безіменні пальці).
- А Микитко, хоч малий, (витягають мізинці)
- Дуже (притиснути великі пальці до долонь).
- Спритний (зігнути вказівні, середні та безіменні пальці на обох руках, притиснути до долонь).
- Та швидкий. (подушечки мізинців повернуті до обличчя, наближаються до губ, після поцілунку, через низ вивернути кисті рук від себе).

III. Промовляти склади та слова.

Со – солома

Шо – шорти

Са – сандалі

Ша – шахи

Су – сушка

Шу – шуба

Си – сито

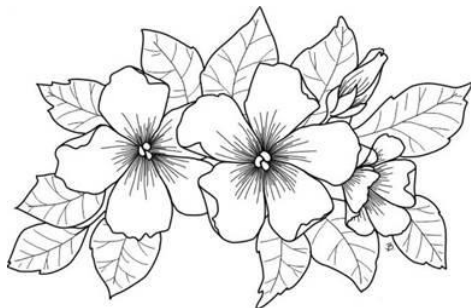
Ши – шина

Назвати картики, побудувати речення.

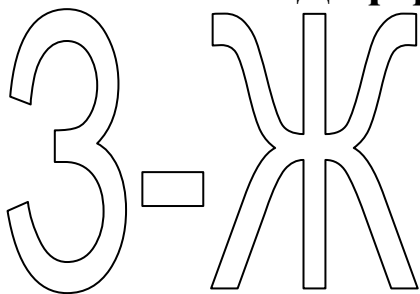

V. Лексична тема «Мамине свято»

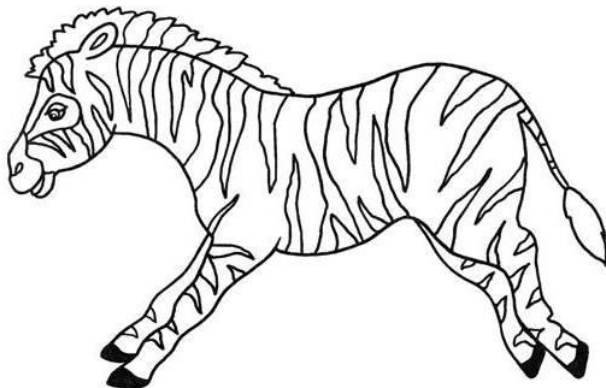
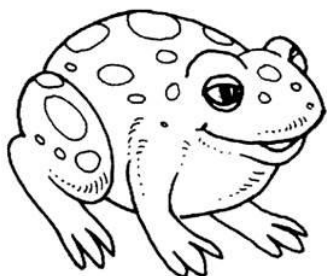
Розфарбувати квіти для мами.

І. Диференціація [З]-[Ж]

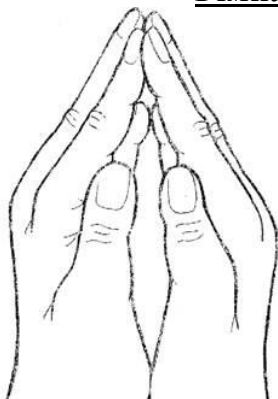

- Зафарбувати букви «З» та «Ж».
- Розфарбувати картинки.

ІІ. Розвиток дрібної моторики

Гімнастика для пальчиків «Квіточка»

Наші ручки перетворились на квіточку.
Пелюстки закриті, міцно стиснуті.

- **Зранку вона закрита** (руки як на малюнку).
- **Вдень вона відкрита** (пальчики повільно розходяться в різні боки, нагадуючи розкриту квітку).
- **Ввечері закрита** (зімкнути пальці як на малюнку).

ІІІ. Промовляти склади та слова.

Жа-Жа-Жа – жаба

За-За-За – зайчик

Жо-Жо-Жо – жолуді

Зо-Зо-Зо – зозулі

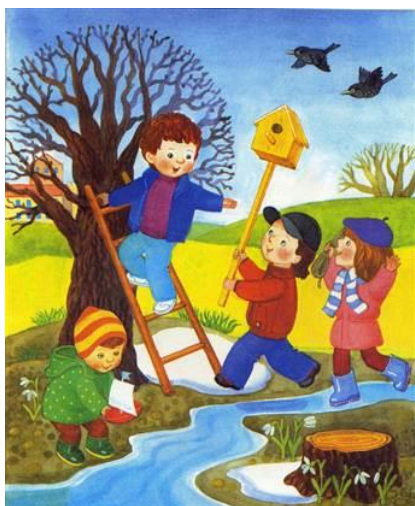
Жи-Жи-Жи – жирафа

Зи-Зи-Зи – кози

V. Лексична тема «Весна»

Промовляти речення.

Настала весна.

Тане сніг.

Повертаються шпаки.

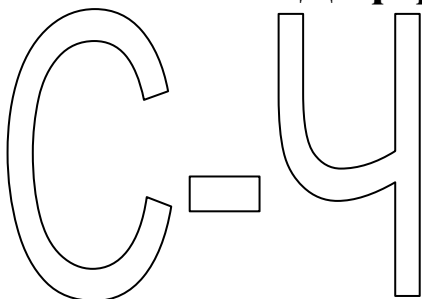
Миколка і Дмитрик
зробили шпаківню.

Катруся грається
човником.

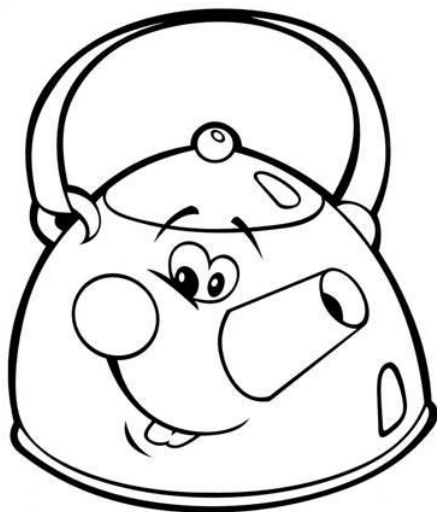
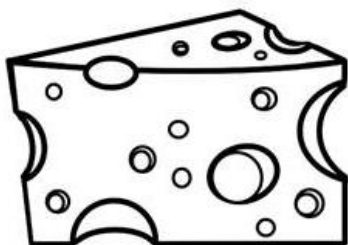
Даринка бігає по воді.

Діти радіють весні.

I. Диференціація [С]-[Ч]

- Зафарбувати букви «С» та «Ч».
- Розфарбувати картинки.

II. Дидактична гра «Назви лагідно»

Синиця – синичка

Суниця – суничка

Сир – сирочок

Син – синочок

Сумка – сумочка

Сад – садочок

III. Закріплення поняття

«великий – маленький»

Велика синиця сидить на гілці,
а маленька синичка - на траві.

Велика сумка синя,
а червона сумочка —
маленька.

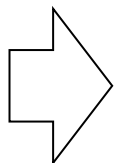

Великі суниці червоні,
маленька суниця зелена.

IV. Лексична тема «Перелітні птахи»

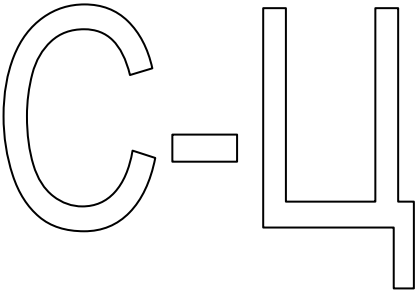

Я бачу...

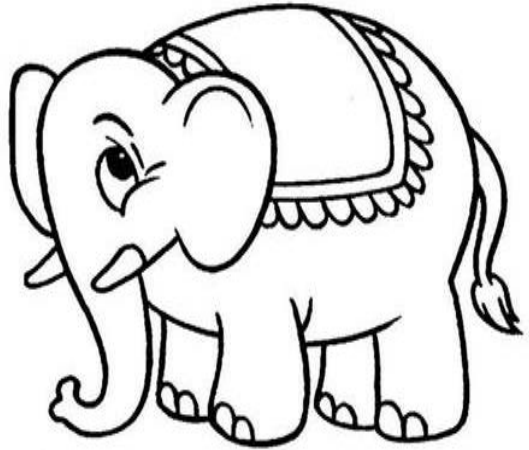
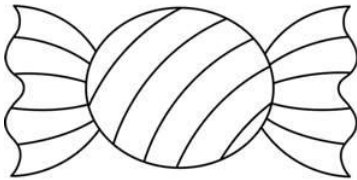

шпака, ластівку,
зозулю, солов'я,
лебедя.

I. Диференціація [С]- [Ц]

- Заштрихувати букви.
- Розфарбувати картинки.

II. Дидактична гра «Один – багато»

Цукерка - цукерки

Самокат - самокати

Стілець - стільці

III. Промовляти речення.

Це Соня.
У Соні є цукерка.
У Соні є стілець.
У Соні є самокат.

Це діти.
У дітей є цукерки.
У дітей є стільці.
У дітей є самокати.

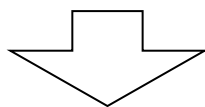

IV. Лексична тема «Я і моя сім'я»

Промовляти речення

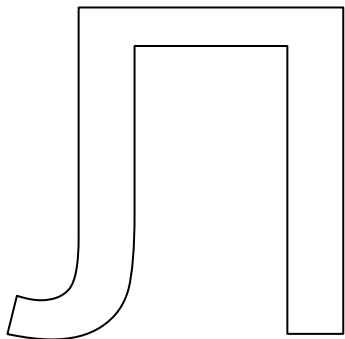
Я бачу:

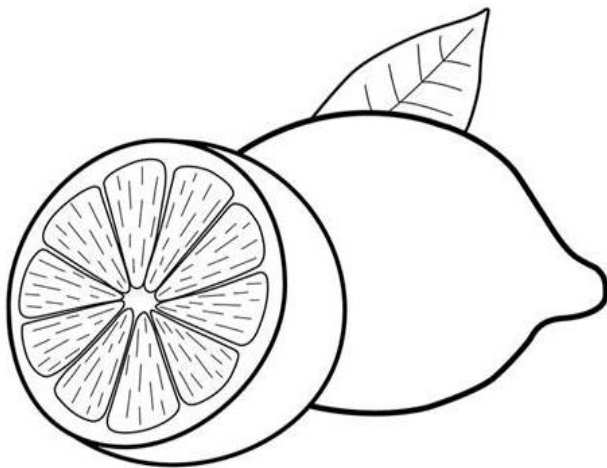
дідуся
бабусю
тата
маму
брата
сестру

Розказати про свою сім'ю.

I. Звук [Л], буква «Л»

- Зафарбувати букву «Л».
- Розфарбувати лимон.

II. Промовляти склади та слова.

Ло – ложка

Ла – лампа

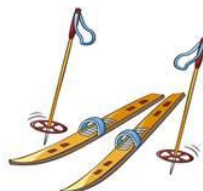
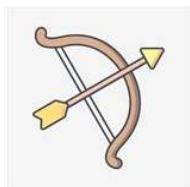
Лу – лук

Ли – лижі

Ле – лев

Ла – лава

Назвати картинки, побудувати речення.

III. Промовляти речення.

Закріплення вміння вживати прийменники.

Це Леся.

Леся сидить **на** стільці.

На столі лежать олівці.

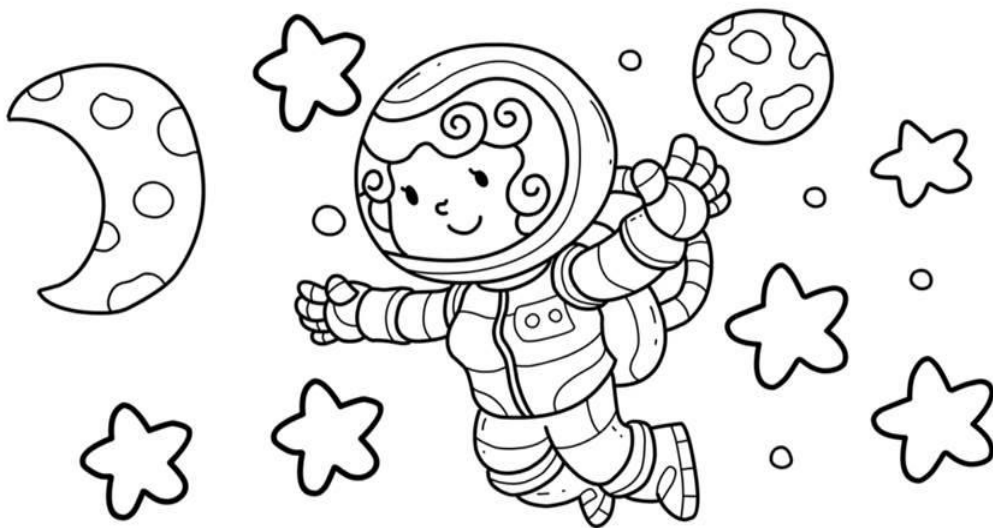
Біля столу лежать іграшки.

Під стільцем лежать кубики.

У Лесі світле волосся.

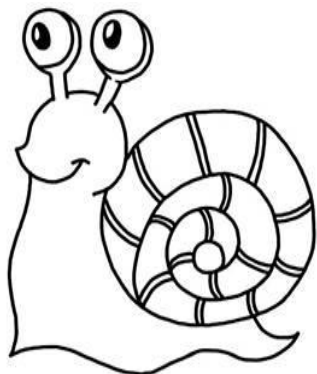
IV. Лексична тема «Космос»

Розфарбувати малюнок.

I. Диференціація [Л]-[Л']

- Розфарбувати картинки.

II. Вправи для розвитку голосу та фонематичного слуху

- Співати склади:

Ла-Ла-Ла – Ля- Ля-Ля

Ло-Ло-Ло – Льо-Льо-Льо

Лу-Лу-Лу – Лю-Лю-Лю

Ли-Ли-Ли – Лі-Лі-Лі

Ле-Ле-Ле – Ле-Ле-Ле

III. Розвиток фонематичного слуху

Назви картинки, обведи предмет, у назві якого є звук [Л']

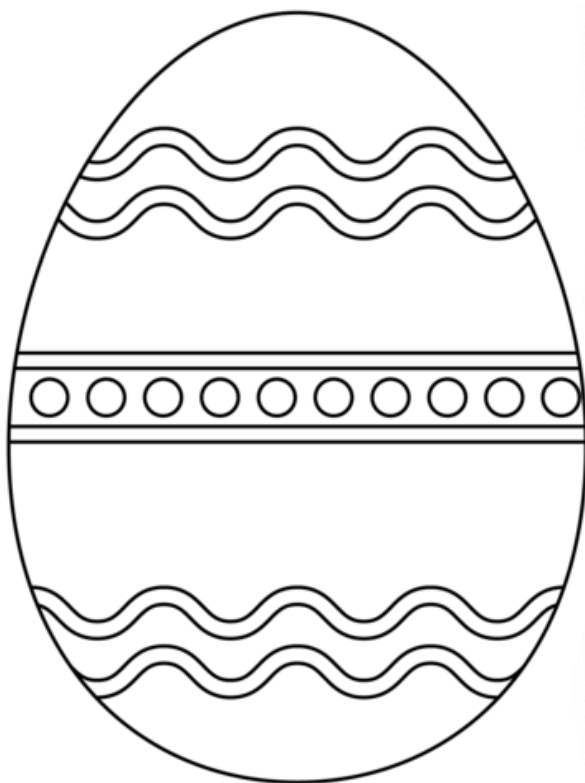
IV. Промовляти речення.

Це діти.
Діти граються.
У Лізи лялька.
У Льоні кубики.
Біля Ліди човен.
Ліза, Льоня та Ліда
— друзі.

IV. Лексична тема «Великдень»

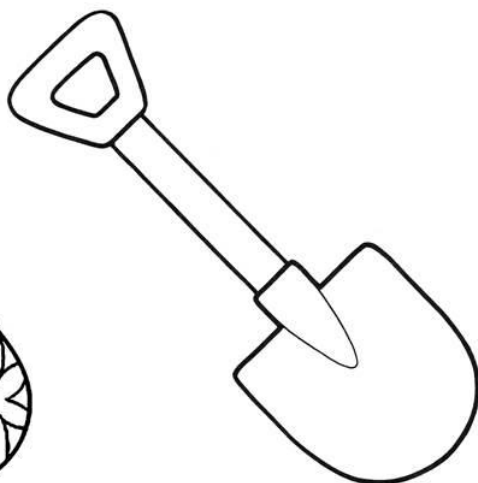
- Розфарбувати писанку.

I. Диференціація [Л]- [В]

Л-В

- Заштрихувати букви.
- Розфарбувати картинки.

III. Промовляти склади та слова.

Ла-Ла-Ла – лапа

Ва-Ва-Ва – сова

Ло-Ло-Ло – мило

Ву-Ву-Ву – вулик

Ви-Ви-Ви – вила

Лу-Лу-Лу – лупа

Ві-Ві-Ві – відро

Лі-Лі-Лі – літак

IV. Лексична тема «Весняні квіти»

Підсніжник

Крокус

Проліска

Промовляти речення:

Це квіти.

Я люблю
тюльпани.

Тюльпан

Нарцис

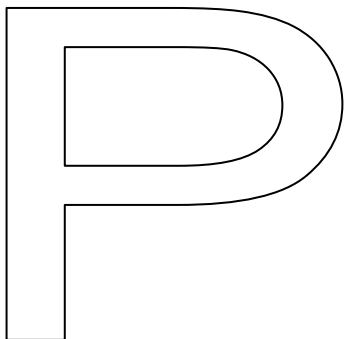

Гіацинт

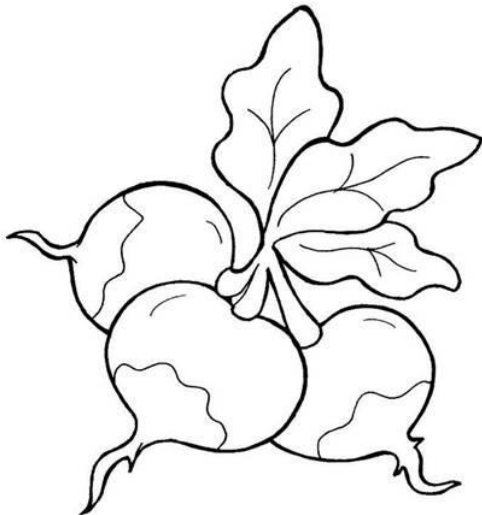
Тато купив
нарциси.

У лісі розквітли проліски.
Я подарую мамі пролісок.

I. Звук [P], буква «P»

- Зафарбувати букву «P».
- Розфарбувати редьку.

II. Розвиток фонематичного слуху

Назви картинки, обведи предмет, у назві якого є звук [P]

III. Промовляти речення.

Закріплення вміння вживати прийменники

У жирафа довга шия.

Персик росте **на** дереві.

Мама купила сир у магазині.

Граблі лежать **на** землі.

Святий Миколай сховав цукерку
під подушку.

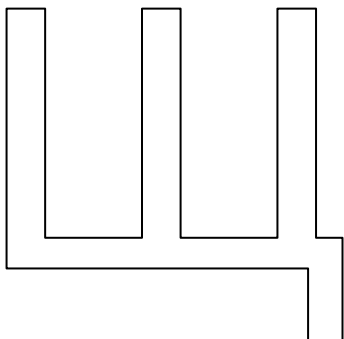
IV. Лексична тема «Робота в саду та на городі»

Промовляти
дієслова:
поливає
підвозить
саджає
копає
збирає
везе
загрібає

Розкажи, хто що робить на картинці.

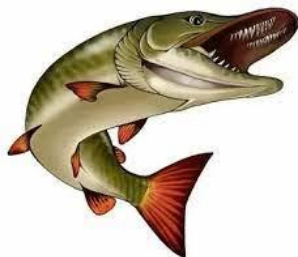
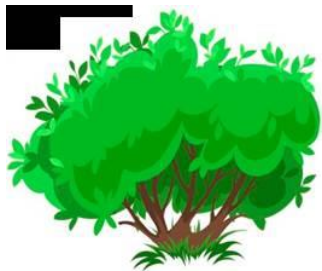
I. Звук [ШЧ], буква «Щ»

- Зафарбувати букву «Щ».
- Розфарбувати щуку.

II. Назвати предмети

III. Промовляти речення

Іде дощ.

Дощ поливає кущ.

Після дощу зазеленів плющ.

Щука плаває у воді.

У щуки гострі зуби.

IV. Лексична тема «Тварини весною»

Дидактична гра «Хто у кого»

У ведмедя ведмежа.

У лисиці лисеня.

У вовка вовченя.

У їжака їжаченя.

У білки білченя.

ЗАРЯДКА ДЛЯ ЯЗИЧКА

Для того, щоб говорити красиво та зрозуміло, потрібно робити веселу зарядку. І не просту, а зарядку для язичка та губ!

Вправа №1 «Надуй кульки»

Надути щоки, утримувати повітря за щоками протягом 10 секунд, потім повільно випустити повітря через губи, складені трубочкою.

Вправа №2 «Усмішка»

Зуби зімкнені. Розтягувати губи в усмішці, не показуючи зубів. Утримувати 10-15 секунд. Стежити, щоб рот не відкривався.

Вправа №3 «Паркан»

Зуби зімкнені. Розтягти губи в усмішці, показуючи зуби. Утримувати 10-15 секунд. Стежити, щоб рот не відкривався.

Вправа №4 «Хобот»

Рот закритий, губи зімкнені. Витягнути губи вперед, утримувати в цьому положенні 10—15 секунд. Звертати увагу дитини на напруження висунутих вперед губ.

Вправа №5 «Тече водичка»

Губки посміхаються, язичок за нижніми зубами:
с-с-с-с-с...

Вправа №6 «Лопатка»

Усміхнутися, висунути широкий язик, розпластати його на нижній губі, утримуючи в цьому положенні 10-15 секунд.

Вправа №7 «Голка»

Широко відкрити рот, вузький язик висунути далеко вперед, і утримувати 10-15 секунд. Стежити, щоб кінчик язика не відхилявся вбік.

Вправа №8 «Чашка»

Широко відкрити рот. Широким язиком потягтися до верхніх зубів, але не торкатися їх. Дитині можна сказати: «Уяви, що я налила у твою чашку воду, а ти мусиш її тримати, не виливаючи». Утримувати язик у такому положенні 10-15 секунд.

Вправа №9 «Віник»

Рот відкритий, губи розтягнені в усмішці, видно зуби. «Замітаємо» кінчиком язика за нижніми зубами, роблячи рухи язиком знизу - вгору (10-15 секунд).

Вправа №10 «Кулька»

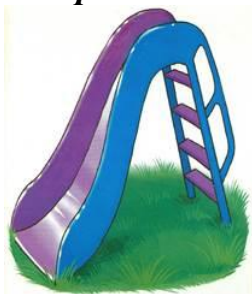
Губи витягнути «хоботком». Язик у формі «чашечки» підняти за верхні зуби і подути: ш-ш-ш-ш...

Вправа №11 «Кішка»

Запропонувати дитині уявити, що вона перетворилася на кошеня й хоче попити молока з тарілочки. Висунути широкий язик «чашечкою» і, завертаючи його бічні краї вгору, «набрати» молоко в рот. Виконувати 10-15 разів.

Вправа №12 «Гірка»

Трохи відкрити рот і зробити спинкою язика гірку. Утримувати 10-15 секунд. Стежити, щоб кінчик язика був за нижніми зубами в глибині рота, а його спинка була піднята до піднебіння.

Вправа №13 «Грибок»

Відкрити рот, утримувати язик за верхніми зубами 10-15 секунд.

Вправа №14 «Смачне варення»

Запропонувати дитині уявити, що вона їла варення: «Воно дуже смачне! У тебе замазалася верхня губа, злижи язиком варення з верхньої губи. Отак». Передній край широкого язика рухається по верхній губі згори вниз. Стежити, щоб працював лише язик, а нижня щелепа не «допомагала».

Вправа №15 «Фарба»

Трохи відкрити рот і «погладити» кінчиком язика тверде піднебіння, рухаючи язик уперед-назад. Губи й нижня щелепа мають бути нерухомими.

Вправа №16 «Гойдалка»

Трохи відкрити рот, покласти широкий язик за нижні зуби й утримувати його в такому положенні протягом 5 секунд. Потім підняти широкий язик за верхні зуби й утримувати його там протягом 5 секунд. Так по черзі змінювати положення язика 6-10 разів.

Вправа №17 «Годинник»

Відкрити рот, губи всміхаються. Язик рухається праворуч – ліворуч не торкаючись зубів.

Вправа №18 «Конячка»

«Покажімо язиком, як цокують копита конячки».

Спочатку вправу виконують у повільному темпі, який потім прискорюється. Нижня щелепа не повинна рухатися – працює тільки язик.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Буду добре вимовляти. Корекційно-логопедична робота / Л.І. Шевченко. – Х.: Видавництво «Ранок», 2015. – 160с. (Сучасна дошкільна освіта). – 1 електрон. опт. диск(CD-ROM)
2. Вчимося говорити правильно. Дидактичний матеріал для обстеження та усунення вад звуковимови у молодших школярів. – Тернопіль: Підручники і посібники 2002. – 48 с.
3. Дошкільник: Розвиток мовленнєвих навичок у дітей старшого дошкільного віку. Методичний посібник для вихователів / Упор. Лапшина І.М., Литовченко В.М. – К.: Кобза, 2004. – Вид. 2-е, доопрацьоване. – 180с.
4. Матеріали для логопедичних занять / В.М. Рожнів. – Харків: Вид-во «Ранок», 2018. – 96 с.
5. Мовні ігри та вправи зі словом / Упоряд. В.Л. Сухар. – Х.: Ранок-НТ, 2007. – 176с. – (Програма розвитку).
6. Психолого-педагогічна діагностика розвитку дітей раннього дошкільного віку: Навчально-методичний посібник / За науковою редакцією Л.О. Федорович. Укладачі О.В. Гнітій, І.В. Макаренко, Л.О. Федорович – Кременчук: Християнська Зоря, 2010 – 217 с.